

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadását
 vagy megőrzését nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, november 9.

Az ország jövője.

Irta: **Buza Barna**, országgyűlési képviselő.

Egy gazdagabb, erősebb és boldogabb Magyarország képe bontakozik ki az előtt, a ki a költségvetés bizottsági tárgyalásait és különösen a miniszterek nyilatkozatait figyelemmel kíséri. Nagyszabású, minden térre kiható szerves és céltudatos munkásságnak közös célja, egységes vezető gondolata: Magyarország gazdasági és szellemi életének erős alapokon való kifejezése.

A kereskedelmi költségvetés a magyar ipar egyre hatalmasabb arányu fejlesztésének a földmívelési költségvetés a magyar mezőgazdaság nyugateurópai színvonalra való emelésének, a közoktatási költségvetés, a magyar szellemi élet egységes szervezésének és hatalmas fellendítésének komoly törekvéseit tartalmazza és ha nézzük az eszközöket, amikkel ezeknek a nagy céloknak a megvalósítását munkálja a kormány, minden jóhiszemű embernek el kell ismernie, hogy bár korlátot szab is ezeknek az eszközöknek az ország rendkívül súlyos gazdasági helyzete és a szükségletek egyre erősebb növekedése, mégis alkalmasak

arra, hogy kitartó munkával, komoly akarattal a nagy célokat elérhessük általa.

Még csak pár évvel ezelőtt nem is álmodott mennyiségű milliókat fordít a kormány az iparfejlesztésre, a telepítésekre, a nemzeti termelés minden ágának szervezésére, a népoktatásra és különösen a gyakorlati irányu gazdasági oktatásra. Az eredmények is, amelyekről ez az alig két esztendő akció beszámolhat, szépek és biztatóak. Ezekből az eredményekből és az egész tevékenység szemléletéből szinte előreláthatjuk és kiszámíthatjuk, hogy milyen óriási változást tudná az előidézni Magyarország sorsának, ha ez a komoly tevékenység egyre fokozódó mértékben csak tiz békés esztendőn keresztül is folytatódhatnék.

Szegény, gyenge, elmaradott ország a legnagyobb erőfeszítéssel sem lehet képes függetlenségét kiküzdeni, gazdaságilag és szellemileg megerősödött országnak könnyű feladat az állami teljes függetlenség kivívása. A politikai függetlenség sem érne semmit, ha amellet gazdaságunkban, iparunkban idegen országok rabszolgái maradnánk, ha pedig gazdasági életünket idegen államoktól függetleníteni tudjuk, abból a politikai függetlenség már szinte önként következik. Nem szavakkal, nem nagyhangú beszé-

dekkel, hanem lankadatlan kitartó munkával fogjuk csak elérni ennek az országnak a függetlenségét. Minden új ipartelep, minden új kulturális, vagy gazdasági intézmény egy-egy újabb lépés a függetlenség felé és közelebb visz minket a függetlenség kivívásához száz cifra ünnepi szónoklatnál.

A kormány programjának komolysága, vezetőinek arravalósága és eddigi eredményeinek biztató tanulsága győzzenek meg minden komoly és igaz magyar embert arról, hogy ha nehezebb is, ha ezer akadállyal és bajjal küzdve is, de a legjobb uton haladunk és a viszonyok által engedett legnagyobb erővel közeledünk a közös eszménykép: a fejlett és gazdag állami lét felé.

Mit biztosít a munkásbiztosító pénztár?

Mikor a törvényhozás megalakította a munkásbiztosító pénztárt, az volt a célja, hogy a szegény munkásnak a sorsát biztosítsa. A felebaráti szeretet melegével és erős kezével fordult a kis emberekhez, biztossá tévén jövőjüket.

Ez a tendencia nyilvánul a törvényből. A valóság azonban más tendenciót mutat.

A munkásbiztosító pénztárak kebelében

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A Szigligeti-Társaság matinéja.

Ragyogó téli napsugár olyan tavaszi pompában ragyogó közönséget varázsolt a kir. katolikus jogakadémia disztermébe, amelylyel a Szigligeti-Társaság teljesen meglehetett elégedve. De meglegedhet a közönség is azzal a szellemi élvezettel, amelyet a Szigligeti ódák vasárnap nyújtottak.

Az első felolvasó dr. Lázár Béla volt, a ki Munkácsy-Leibl-Szinnyei-Merse címmel érdekes tanulmányban méltatta Szinnyei-Merse festését. A tanulmány mindvégig azt mutatta, hogy szerzője a művészet, különösen a festészet kérdéseiben otthonos s hasonló részesévé tudta tenni hallgatóságát is.

Azt persze nem kívánhatta, hogy mindenki ossza is az impresszionisták iránti lelkesedését; de legalább egyet-mást megmagyarázott, például azt, hogyan lehet zöld rózsát festeni? A festő elképzelt egy piros rózsát

oly erővel, hogy a mint a falra tekint, a pirosnak ellenszine, a zöld jelenik meg előtte s a rózsát zöld színben képzelet el. A jelszó pedig ez: ne a természetet fessük, mert azt utánozni nem lehet, hanem fessük azokat a benyomásokat, amelyeket a természet a festő lelkében fakaszt. A piros rózsát zöld impressziót keltvén, vászonra kerül a zöld rózsát, a mely megint vörös impressziót fakasztván, világos dolog, akárcsak a nap, hogy a zöldre pingált rózsát igazában mégis csak piros. Így tessék ezentúl magyarázni a kék teheneket, a spenótszínű égboltozatot és a paprikavörös buzavetést. Lázár felolvasása megmagyarázta az impresszionisták eszejárását, persze a nélkül, hogy ezt az eszejárást első minőségűnek el kellene fogadnunk. Az érdekes tanulmány mindvégig lekötötte a közönség figyelmét.

Nem kevesebb érdeklődéssel várták a következő számot; *Endrődi* Béla költeményeit. A fiatal poeta Nagyvárad szülőtte, a ki gyermekkorában szakadt innen a fővárosba; édes-

atyja *Endrődi Sándor*, a jelenkori magyar költők egyik legkiválóbbja, a Szigligeti-Társaság tiszteletbeli tagja. Érthető az édeklődés, amely a költeményeket várta. S a közönség nem is csalódott várakozásában. *Endrődi Béla* versei kedves, csengő címekkel pattogó, játszi poémák, melyeken rajta van a fiatalság üde bája. Erősen emlékeztetnek — ami természetes is — *Endrődi Sándor* fiatalkori szerelmes lírájára formában, kifejezésekben, gondolatmenetben egyaránt. A három versikét *Hevessy Mariska*, a Szigligeti-színház bájos művésznője adta elő s közvetlen előadásával általános tetszést aratott.

Befejezésre maradt a műsor legkimagaslóbb, legértékesebb pontja: *Rádl Ödön* felolvasása. A Társaság illusztris elnöke évek óta megnyitott beszédekkel szerepelt a Társaság ülésének műsorán s az ő nagy tudása, ragyogó ékesszólása és beszédeinek a magyar irodalom szeretetéről tanuskodó ideális levegője általánosan a műsor elejét tették a legértékesebbé,

szeretet övének cinglus), mely egyedül csak nálam szerezhető be.

Midőn a Főtisztelendő papság és a nagyérdemű közönség becses pártfogását kérem, föl kell említenem, hogy elvem mindig a jó munka és jutányos ár volt, melytől eltérni a lüvében sem fogok.

Nagybecsű megrendeléseiket kérve, maradtam kitűnő tisztelettel:

Bumbera Imre utóda,
 polgári és papi szabó.

Bumbera Imre

polgári- és papi szabó.

Nagyvárad, új „Bazár“-épület színház-oldal

Van szerencsém a n. é. közönség és Főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy a legújabb divatu és legjobb minőségű szöveteim raktáron vannak, melyekből a legújabb és legelegánsabb szabás szerinti ruhákat készítem nagybecsű megrendelőimnek.

Különösen felhívom a Főtisztelendő papságot az egyszínű és fekete áruimra, melyeket kizárólagosan a Főtisztelendő papság részére tartok. Állandóan nagy választék reverenda, szimáda és egyházi quadrátusokból. Rivétum viola és fekete színben, továbbá egyedüli raktára a mai idény legszebb és legcélszerűbb hit remény,

Felemlítette, hogy ezelőtt 29 évvel járt Nagyváradon, amelynek mai fejlettsége meglepte 30 évvel ezelőtti kicsi, egyszerű vidéki város volt Nagyvárad, most pedig európai jellegű, fejlett, modern város. Ez annak tudható be, hogy olyan férfiak állottak az élén, akik érzékkel bírtak a modern közszükségletek s a modern fejlődés iránt. Századokkal ezelőtti Nagyváradon műipar volt, most a magyar ipar egyik erős központja. Ez a város lesz a jövőben az ország keleti ipari gócpontja. Erre biztosítékot nyújt az is, hogy a városnak kitűnő főispánja és polgármestere van. Majd rátér, hogy az ő politikája: az iparos ne politizáljon, hanem az iparának szentelje idejét. Kéri a nagyváradi fiók támogatását, mert a szövetség csak akkor fejlődhet ki, ha a központ támogatja.

Ezután dr. Hegedüs Loránt igazgató tartott szellemes előadást az ipartörvénytervezetről. Mindjárt beszéde elején dicsérettel jelentette ki, hogy a kormány nem ragaszkodik az ipartörvény-tervezethez, hanem meghallgatja az iparosok s más testületek véleményét. Nagy hibának tartja, hogy az ipartörvény-tervezet 800 §, bő, míg felmutatja, hogy a német ipartörvény hozzá képest elenyészően kicsi, mégis megfelel.

Fejtegeti, hogy a gyáriparosok nem akarnak semmi irányban a kisiparosok érdekei ellen állástfoglalni, így a képesítésre vonatkozó intézkedéseket sem ellenzik. Előadásában különösen három pontra terjeszkedik ki: 1. a szervezeti kérdés; 2. a szociális kérdés, a munkások joga; 3. a pénz.

Kifogásolja, hogy sok lesz a testület a tervezet szerint s ezek tetejébe még jön a munkásválasztmány, amelyre semmi szükség nincs. Tiltakozik az ellen, hogy a gyáripar is bevonassék az ipartestületbe. Még Ausztriába sem vonták be a gyárakat az ipartestületbe. Itt is hagyják ki, mert a gyáraknak szabad levegőre van szükségük.

A javaslat szociális része kiváló elméleti munka, még sem kell senkinek. A sztrájk-jogról szóló részt nem értik, pedig azt mindenkinek kell tudni, mint külföldön. Mindenki megakarja oldani a szociális kérdést, pedig ez mindennap változik s csak az élet oldhatja meg, a társadalom csibolja ki. A kollektív-szerződést kényszeríteni akarja, pedig ezt csak megengedni lehet, akarat szerint. A munkaközvetítést ne vegyék el a magán kézből. Hibának tartja, hogy a munkaidőt is rövidebbre veszi a javaslat s a testi épségről is túlzottan intézkedik. Ezek megölik a gyárakat. A munkáskamarákat sem kívánja senki.

Majd a sztrájk-jogról szóló részre terjeszkedett ki s dr. Ágoston Péter erre vonatkozó elméletét cáfolja s azt tarthatatlannak jelzi. A sztrájk tünet, amelyet büntetni nem lehet, hanem szervezkedni kell mindkét részről. Eddig a volt a baj, hogy a munkaadók nem szervezkedtek. A javaslatba a sztrájkjogról szóló intézkedéseket Ausztráliai mintáról vették. De ez csak utópia. elméletileg szép. Végül azt mutatja ki, hogy az ipartörvény-tervezet évi 11—12 millió új terhet róna az államra és az iparosokra.

A beszédet élénken megtapsolták.

Rimler Károly polgármester a város nevében üdvözölte a vendégeket s úgy Hegedüs előadásáért, mint Hatvani-Deutsch Sándor megnyitó beszédeért köszönetet mond.

Dr. Moskovits József szintén köszönetet mond a budapesti vendégeknek s a főispánnak, polgármesternek, alispánnak és Szokoly Tamás képviselőnek a megjelenésért s ezzel véget ért a diszgyűlés.

Délben a budapesti vendégek tiszteletére a Pannóniában disztrakoma volt, amelyen számos felköszöntőt mondtak.

Tisztelettel kérjük olvasóinkat, — kiknek előfizetésük lejárt, — szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lap további küldése akadályba ne ütközzék.

Orosz zsidók Nagyváradon.

Nagyváradon tegnapelőtt reggel ismét orosz menekült zsidók kerestek menedék helyet. Csak egy napig voltak itt, de ez elegendő volt arra, hogy megtudjuk miszerint már több mint egy féléve egy 5 kocsiból álló zsidó karaván kóborolja be az országot, annélkül, hogy valahol tartóztatták volna.

Tehát most már a kóbor cigányok közbiztonságot veszélyeztető serege mellé még egy újabb faj csatlakozik, mely arra törekszik, hogy a hatóság munkáját megnehezítse, hogy a közönséget még nagyobb óvatosságra készítse. A közel jövőben még meg történhetik ha így haladunk, hogy a cigány kérdés rendezése illetve a cigányok letelepítése mellé a zsidókérdés a kóbor zsidók letelepítése is fog csatlakozni. És míg ezek történnek, itt idegeneket telepítünk le addig ős magyar véreink a gyilkos amerikai bányákban sorvadnak, mert nincs másutt számukra hely a jövevények kiszorítják őket.

Vereckei-szoros és Fiume micsoda óriási szerepet visznek ezek most. Fiumén keresztül folyik az ország vére s Vereckén megjelenik az új magyar. Vajjon mikor fog bekövetkezni az az idő amikor ezek az új magyarok úgy fognak Fiumében megjelenni, mint a mi véreink most. Soha! Mert ők csak jönni tudnak, menni meg csak mi.

Ez az új 5 kocsiból álló orosz zsidó csapat még májusban bejött a Vereckei-szoroson az országba. Odesszából jöttek. Ott mint mesterekből dolgoztak.

Az egyik kocsit tulajdonosa molnár volt Oroszországban és az orosz nép nem tudta tovább tűrni, kizavarta őket. Május óta Magyarországon kóborolnak annélkül, hogy tudná valaki, hogy miből éltek. Nagyváradig nyugodtan zavartalanul jött el a kavarán.

Nagyváradon azonban a feletti örömben, hogy megérkeztek Kánaán földjére az egyik szekér tulajdonosa örömnapot ült és olyan mélyen talált a pohárba nézni, hogy az egész familia pénze lecsuszot a torkán. Amikor a pénz elfogott a molnár beállított a zsidótempomba és ott mindenkitől alamizsnát kért, amikor nem kapott, akkor követelt. A követelő kóborlókat végre is a rendőrség vette pártfogás alá.

A kóbor zsidók állításuk szerint Czernovitzba akarnak menni. Tehát Nagyvárad épen utjukba esik? A rendőrség a kóbor zsidókat a városból kivezette és a vámnál tovább bocsátotta abban a tudatban, hogy ezek a jámbor emberek Czernovitzba fognak menni.

Pedig hogy csalódik a rendőrség. Nem fog két év beletelni a most kitoloncolt zsidók ha nem is háztulajdonosok de legalább is rongyszedők lesznek Nagyváradon.

UJDONSÁGOK.

* **A város múlt évi deficitje.** Nagyvárad város múlt évi zárszámadásában mutatkozó 62.000 korona deficit keletkezésének kimutatása ügyében kiküldött bizottság már ismertett jelentésével foglalkozott a tanács. Abban állapotott meg a városi tanács, hogy a jelentést beterjeszti a csütörtöki közgyűlés elé s a főszámvevő a jelentésben kifogásolt részek minden pontjára megteszi írásban nyilatkozatát, hogy a törvényhatóság tisztán lássa az ügyet.

* **A harmadik vashíd építése.** A Széles-utca végén tervezett harmadik vashíd ügyét a tanács beterjeszti a csütörtöki közgyűlés elé és pedig igen helyesen akként, hogy nem kapcsoljon össze a Szent László-téri hid ujjáépítésével, amelyet csak szépítési szempontokból akartak lebontani s levinni Széles-utcahoz, hogy a Szent László-térhez a mainál csinosabb hidat emeljenek. A tanács azért terjeszti most a harmadik hid építését önállólag a közgyűlés elé, mert a városnak nincs pénze most szépészeti szempontokból százezer koronák kiadására.

* **Politikus szociálisták.** A nagyváradi szociáldemokraták tegnap este azon ürgy alatt, hogy egy vezérüket várják, rendőrségi engedéllyel kivonultak a pályaudvarhoz s onnan — mielőtt a vonat bejött volna — lampionokkal fölvonultak a főutcán tüntetve, énekelve a Bors-vendéglőbe, hol gyűlést tartottak. Különbözőbb rendzavarás nem történt.

* **Esküvő.** Székelyhidon vasárnap délelőtt tartotta esküvőjét *Tarján* János nagyváradi postatiszt *Holczmann* Juliskával, *Holczmann* Imre odaváló jómodu gazdálkodó leányával. Az esketési szertartást *Szebeny* Gyula székelyhidi esperes-plebános végezte, aki szép beszédet intézett az új párhoz.

* **Óriási havazások mindenfelé.** Tegnap egyszerre szigorú tél köszöntött be az ország legnagyobb részét. A fővárosban tegnap már félméteres hó esett. A Biharmegyével szomszédos Füzessgyarmat környékén a tegnapi nap folyamán állandóan havazott. A hó oly magasan áll ott, hogy lehetetlenség a közlekedés. A délutáni órákban méteres hó fedte az egész vidéket. A nagy havazás a vasúti forgalmat sok helyütt megakadályozta. A vonatok minimum egy órai késéssel érkeztek állomásaikra. A főváros felőli vonatok másfél órát késtek a nagy havazás miatt.

* **Sardou meghalt.** Párisból telegrafálják, hogy *Sardou* Viktor, a híres drámaíró meghalt hatvanhét esztendőskorában. A budapesti közönség is igen jól ismeri *Sardou* nevét. Itt főképpen a Szókimondó asszonyosság című munkája tette nevét népszerűvé. Magas kora nem gátolta meg, hogy majdnem az utolsó pillanatig szakadatlanul dolgozzék. Még tavaly is igen nagy sikert aratott a *A mérgek afférje* című drámájával. Előszeretettel választott ki történelmi tárgyakat és azokat dolgozta ki nagy technikai virtuozitással. Mint történetírót is megbecsülték, mert sokat buvázkodott levéltárakban és magánlevelezésekben. *Sardou* leánya és ennek férje, *Feydau*, a híres bohém-tanár gyászolja.

* **Micsinay szabadlábán.** A hirhadt postarabló *Micsinay* Mihály tegnap szabadult ki a fogházból. Szabadulása után falujába ment haza, ahol kijelentette, hogy télen asztalos mesterséget fog üzni, nyáron pedig földműves lesz. Az országos hírű postarablóról csak most tudódott ki, hogy fogsága alatt egyszer meg is akart szökni. Jóviselete miatt ugyanis a konyhában alkalmazták s egy örizetlen pillanatban kötél hágcsó segítségével megszökött. Szökését észrevették és a közeli szántóföldeken elfogták.

* **Nagy havazás az Érmelléken.** Vasárnap este Székelyhidon hideg téli idő következett be. Egész éjjel ólmos eső esett, melyet reggel erős havazás váltott fel. A hó tegnap egész nap esett. Este még hidegebbre fordult az idő az egész vidéken téli idő uralkodik.

* **A féláru jegyes igazolványok váltása.** Az állami és törvényhatósági tisztviselők, továbbá az állami és törvényhatósági nyugdíjasok féláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai a jövő 1909-ik évre leendő érvényesítés végett a magyar kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, VI. ker., Andrásy-ut 73.) már folyó évi október hó 15-től kezdve beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-éig okvetlenül beküldendők. Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a folyó évben arcképes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1909-ik évre azonban ilyen igazolványt maguk részére szerezni kívánának, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérelmezniük. Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéséért és az új kiállításáért járó 1 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegekből rosvandó le. A postabélyegek a betérjesztendő névjegyzékre vagy kérvényre ragasztandók fel. Kézpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében nem ragasztatik fel. Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy a folyamodványon a lekhelyükre illetékes közgazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek azt, hogy semmiféle díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek. Budapest, 1908. szeptember hó 24. A magyar királyi államvasutak igazgatósága.

* **A »Fekete Sas« fényvirdája.** Alkalmunk volt meggyőződést szerezni arról, hogy a »Fekete Sas«-palota, pazar berendezésű, művészeti fényvirdája egyik legérdekesebb része az impozáns épületnek. Kár, hogy a mi közönségünk még nem elég fogékony a valóban művészi fényképek iránt, mert e téren a Daykovits speciálta hatalmas előrehaladást ígér. A híres németországi mesterek nyomán jár ő s meglepően szépek a fővárosból hozott villanyfelvételei. Már is óriási az érdeklődés a közönség rendelkezésére bocsátott műtermében s hiszszük, hogy művészi tehetsége folytán csakhamar meleg rokonszenvre fog találni városunkban is.

* **Borsallno őszi kalap ujdonságai Reichard áruházába megérkeztek.**

* **Orfeum és mozgófénykép előadások a Nemzeti éttermében.** November hó 15-től minden este a Nemzeti szálloda éttermében orfeum-előadások elsődrendű attrakciók 5 nő, 5 férfi addig is naponta mozgófénykép-előadások fognak tartatni. A mai műsorból különösen kiemelendő: Egy utazó társaság lemészáraz indiánok által; Az újpesti betörők; Curiercsi bányakatasztrófa; Pórujáró vámszedők; Pistike csinyjei; Az uraság medvevadászat. Pontos kiszolgálás. Kitűnő konyha. Saját termésű borok. Szabad bemenet. Számos látogatást kér a tulajdonos.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Kedd: Hadnagy ur.
Szerda: Bánk-bán.
Csütörtök: Szerencse fia. (Ujdonság.)
Péntek: Szerencse fia.
Szombat: Szerencse fia.
Vasárnap: d. u. Görög rabszolgá, este: Tolonc.

A hadnagy ur.

Németül írt, átmagyarosított darab a hadnagy ur, amelyet először vigjátéknak írtak meg *Schönthau* és *Moser*, aztán átírta *Wilhelm* operettnek és ezt az operettet magyarosította *Faragó* Jenő. Így lett belőle egy félig magyar félig német, félig operett, félig vigjáték, félig sikerült, félig nem sikerült valami.

Nincs benne valami nagy tehetségnek meglepő nyoma, meseszövése, a naivság egyszerű, a szereplők megszokott katona sablonok,

a megoldás banális. De ebben a magas igényeket éppen nem tápláló keretben a szerzők elég jól mozognak, van egynéhány jelenetük, melyben derűtséget tudnak kelteni, van néhol határozott ötletesség is, amellet segítségükre jött a zeneszerző és több jelenet hatását biztosította ügyes, csinos zenével. Valami hosszú étellel a zene sem biztosítja a Hadnagy urat, de az bizonyos, hogy úgy, ahogy van, a Hadnagy ur, — melyet leghelyesebben énekes vigjátéknak lehetne nevezni — megteszi azt a kötelességet, hogy mulattatja a közönséget: ez is érdem, amit nem igen lehet minden színműről elmondani.

A darab meséje egy katonai beszólás körül forg, a hol természetesen minden beszólásolt hadnagy és minden bakfis fülíg szerelmes lesz. A huszárhadnagy beleszeret egy bájos kis leányba, a ki azonban az ulánosért lángol. Az ulánus és a kis német leány, már a mint az jól nevelt vigjátékbeli szerelmesekhez illik, évődnek egymással, miközben a huszár megkéri táviratilag a leány kezét az apjától. A válasz úgy szól, hogy ha a lány szereti a hadnagyot, nincs kifogás az apa részéről. Ezzel az örvendetes válaszzal siet a huszár a szerelmeséhez, de akkorra az már beszüntette a hadakozást az ulánussal és a táviratot az ulánus fordítja hasznára. A darab egyéb szerelmi ügyei is éppen akkorra lebonyolítottak, mire a függöny egész bátra legördülhet.

Az előadás a jobbak közé tartozott. A két hadnagy szerepében *Kassay* és *Toronyi* úgy jó énekükkel, mint játékkal általános elismerést arattak. Kivált *Kassay* gondosan kidolgozott és helyel-közzel jóízű humorral színezett Pethője sokban hozzájárult az előadás általános sikeréhez. A két szubrett, *Dési* Nusi és *Batisfalvi* Elza versenyeztek szerepeik minél kedvesebb, minél elevebb földolgozásában. A versenyben persze a közönség lett a nyertes, mely nem is fukarkodott az elismerés nyilvánításaiából. Pompás figura volt *Sik* Rezső Korpádi tábornoka és *Gözon* Gyula félenk fiatal embere. Mindketten rövid jeleneteikkel is valósággal felvillanyozták a közönséget. *Dési* a karzatnak játszott. A komikus hatáshoz nem okvetlenül szükséges kigyóyszerű mozdulatokkal komédiázni. *Sárváry* Nusi több eleganciát, könnyedebb járást igyekeztek eljáratni, mielőtt szalonszerepet vállal. *Dóri* Irént pedig egyáltalán kár volt ilyen szerepben felléptetni.

A többi szerepben *Hajnal*, *Pogány* Janka és *Beregi* ügyeskedtek. Ének és zenekar meglelelők. Külön ki kell emelni a rendezést, mely valóban érdemes munkát produkált a darab eleven, színes tömegjeleneteinek kitűnő beállításával.

Színészet Székelyhídon. *Dobos* Nándor szintársulata ugyancsak aratja a babérok Biharmegyében. Legújában Székelyhídon tart előadásokat és ha a további előadásokat is olyan siker fogja honorálni, mint az eddigieket úgy Székelyhídról a primadonnát nem kell utánvétellel elszállítani. A társulat, de különösen *Novák* Ilona az első szubrett valósággal a közönség kedvence lett s neki köszönhető a siker nagyobbik fele.

Szerencse fia. Egy fiatal író szatirját mutatja be a Szigligeti-Színház drámai személyzete e hét során. A »Szerencse fia« ez a darab, melyet szerzője komédiának nevez s amely a mai világ ítélkezését, könnyelmű bálványcsinálását könnyek között neveti ki, az igazi magyar

strébernek adja teljes és tökéletes rajzát. Egy szabólegény a darab hőse, aki eleven eszű, nagyravágyó legény, aki könnyedén hint port a világ szemébe; ő a szerencse fia. A négy felvonás gyönyörűen festett rajzát adja annak a társadalomnak, melynek rétegein át furakodik a mások hibája folytán fel-fel a szerencse fia, a miniszteri bársonyszékig. A címszerepet *Tóth* Elek, a színház kitűnő művésze játsza ismert drámai vénájával s a darab rendezésén *Erdélyi* Miklós színigazgató fáradozik. A kiállítás meglepő pompájú lesz s már eláruljuk, hogy a második felvonásbeli fogadóterem, ahol a dús gazdag bankár a politikai és tudományos világ előkelőségeit látja vendégül nemcsak nagyszerű pompájú, de a modern színpadi technika vívmányaival lesz berendezve. A kupolaszerű terem mennyezetéről hatalmas fa-csillár fogja fényét alászórni és a falak ajtai természetes formájukkal fognak a színpadi illúzióknak szolgálni. A bemutatón a színház vendégül látja a fiatal, egy csapásra feltűnt szerzőt: *Drégely* Gábort.

Katona József emlékezete. November 11-én *Katona* József születése napjának évfordulóján a nagy magyar drámaíró emlékének hódol a Szigligeti-Színház művészei. A legnagyobb magyar tragédiának, »Bánk-Bánk«-nak komor hangulatában rója, le háláját a mai magyar közönség, amelynek élete munkáját szentelje ez az idejében meg nem értett nagyság.

TÁVIRATOK.

Az osztrák kormányválság.

Bécs, nov. 9. Báró *Bienereth* belügyminisztert ő felsége ma Schönbrunnban egyórás magánkihallgatáson fogadta s ez alkalommal egyuttal megbizta kabinetalakítással.

Olaszország és a hármas szövetség.

Bécs, nov. 9. Azt a hírt, hogy Olaszország részéről nemsokára nyilatkozat várható, amely a hármas-szövetséghez való ragaszkodását juttatja kifejezésre, a Budapesti Tudósító értesülése szerint illetékes helyen megerősítik. Hogy *Ferenc* József uralkodó sajátkezű levelére az olasz király csak most válaszol, ez kizárólag annak tulajdonítható, hogy az olasz király eddig vadászaton volt.

Szerbia fegyverkezik.

Belgrád, november 9. Szerbiában a legerősebb fegyverkezés folyik. Belgrádban megtiltották az összes magyar államvasuti alkalmazottaknak, hogy este 6 órától a Szávahidra merjenek lépni. Erre a válasz az lett, hogy az államvasutak viszont este 6 órától minden forgalmat beszüntettek.

Páris, november 9. Péter szerb király a *Le Journál* egyik munkatársának kijelentette, hogy Szerbia jelenleg az Osztrák-Magyar monarchiával szemben a legkorrektebbül viselkedik. A szerbek részéről nem fog történni semmi olyas ami

sértő volna a monarchiára. Az esetben, ha a monarchia háborút kezd, Szerbia a legvégsőkig védekezni fog.

A prágai csendélet.

Prága, november 9. A fehérhegyi csata mai évtordulója alkalmából a rendőrség hozzájárulásával több egyesület felvonulást rendezett a Fehérhegyre. A nemzeti szociálisták pártja, a cseh iskolaegyesületek és a szokolegyesület részéről megjelentek a Hradsinról kiindulva, közös menetben indultak a Fehérhegyre. Itt délután fél 4 órakor több ezer ember jelenlétében népgyűlés volt, amely egy óráig tartott. Ezután mintegy 3000 főből álló menet nemzeti dalok éneklése közben visszatért Prága felé — A Kleinseitenerringen kellett volna a csapatnak szétozslania, ennek dacára mintegy 15.000 tüntető a vörös kehelylyel ellátott fekete zászló alatt a Karlsbrücken keresztül a Kreuznernerplatz felé vette útját, ahol erős rendőrcsapat szétozslásra szólította fel. Miután ennek a tüntetők nem tettek eleget, »Gyilkosok!« kiáltással szidalmazták a rendőröket, botokkal fenyegetőztek és egy rendőrt követ megdobáltak a rendőrszakasz erőiesen fellépett, elkobozta a zászlókat és részben a Plattengasse, részben a Karlsgrasse felé szórta a tüntető csapatot.

A vonat alatt.

Czegléd, nov. 9. A ceglédi vasut mentén, a 370. szelvénykarnál ma hajnalban holtan találtak egy első honvédegyalozredbeli közkatónát. A honvédet valamelyik vonat még az éjjel elgázolhatta és darabokra tépte. A rendőrség részéről rögtön a helyszínre ment Szmetana Károly rendőrfogalmazó és dr Sürger rendőrorvos és megállapították, hogy az elgázolt Molnár Vince közkatona, ki valószínűleg részeg állapotban került a vonat elé. A holttestet a katonaság elvitette. — Egy másik katonát Palolajfalun az állomástól 200 lépésnyire gázolt halálra a vonat, Ez Gál Ferenc 24 éves 14-ik honvédegyalozredbeli tizedes, aki a robogó vonatról leugrott és a kezek alá került.

Nagy tűz Besztercebányán.

Besztercebánya, november 9. Tegnap és ma óriási tűz dühöngött itt, mely a fél várost teljesen elhamvasztotta. A tűz a nagy szél miatt pusztíthatott oly óriási erővel. Elpusztult a régi színház is.

Elítelt merénylők.

Zágráb, november 9. A törvényszék ma foglalkozott azoknak a vádlóttaknak az ügyével, akik a vice bán ellen merényletet követtek el. A törvényszék Juricsa Iván egyetemi hallgatót 5 havi fogházra ítélte el.

Vasuti karambol.

Budapest, nov. 9. Ma állandóan arról beszéltek, hogy az országban igen sok helyen vasuti katasztrófa történt. A hi-

rekből mindössze annyi igaz, hogy Sáros állomáson két tehervonat összeütközött. Tíz kocsi összetört.

EGYESÜLETEK.

A Katolikus Kör választmányi ülése. A nagyváradi Katolikus Kör holnap, szerdán este fél 6 órakor választmányi ülést tart. Az ülésen folyó ügyek kerülnek tárgyalás alá. Ma este pedig a Kör irodalmi és művészeti osztálya fog ülésezni. Az ülés szintén fél hat órakor kezdődik.

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

Pick-Steiner és Koller Tóny hangversenye Nagyváradon.

Kellemesen lep meg bennünket a hír, hogy egy olyan nagystylű művész-pár, mint a milyen Pick-Steiner Soma és Tony Koller, látogat el hozzánk.

Pick-Steiner magyar ember, ki a klasszikus hegedűjáték nagymesterének, Joáchimnak méltó utódja. Elöttünk fekszik külföldi művész-körutjának összegyűjtött kritika halmaza. Pick-Steiner is azok közül a magyar művészek közül való, a kik hazájuktól elszakadva külföldön szereztek maguknak hírnevüket. Különösen Németországban vannak elragadtatva művészi nagyságától, hol mint a »Leiziger Tageblatt« kritikája mondja »a lírai zene legnagyobb élő mestere. Szemképrázató virtuozitása, amely a legnagyobb nehézségeket is csillogó, játszi könnyűséggel győzi le a halhatatlan franciák virtuozitására emlékeztet, a mellett széles vonókezelése, plasztikája és minden fekvésben egyenlően és tökéletesen kiképzett technikája, kétségtelenül a nagy Joáchim nyomait mutatja.

Repertoírja felöleli az egész hegedűirodalmat és különösen Nagyváradon előadandó műsorát igen sok szerencsével és tapintattal választotta meg. A klasszikus zene hívének nagy gyönyörűségére, *Mozartnak* egy igen ritkán hallott, csodaszép hangversenyét fogja játszani. *Jarasate*, Tarantellájában káprázatos technikáját fogjuk csodálni, míg *D'Amoroso* varázslatos Románcaival a női szíveknek intéz ostrot világhírű *Stradiarius* hegedűjével. *Wagner*, *Beethoven* és *Sant Jaens* szerepelnek még műsorán, melyek bravouros interpretációi felejtetetlen művészi eseményt ígér részünkre.

Tony Koller asszony, udvari operaénekesnő lesz e művészestély második csodája, kiről a német kritikák egybehangozva azt írják, hogy Schläger Antoinette óta, fényesebben iskolázott, énektudást, melegebb, tökéletesebb ének-művészetet nem élveztek. Megjelenése, mélyen érző temperamentuma, amely sohasem tér el a költő hangulatától és intenciójától, érzéki varázsu hanganyaga befészkelte magát hallgatók szívébe. Egy művészi pálya magaslatán álló nagy tehetség birtokosa mindama kvalitásnak, mely csak a művész nagyságok tulajdonai lehetnek. — Itteni műsora sokoldalú, változatos és fülbe-mászó. Képviselve van benne minden művészi, mi észhez-szívhez szól. Rossini, Massenet Itranson, kívül Tanbert gyönyörű műremekében is részünk lesz: *Madárka az erdőben*. *Goldschmied Richard* zongoraművész tölti be a műsor harmadik szerepét, kinek művészetéről már igen sok jót hallottunk. Önálló koncertszáma is lesz, mely csak emeli a fényesnek ígérkező est érdekességét.

Midőn e művész-est kiváló szereplőt itt bemutatunk, nem mulaszthatjuk el köszönetünket kifejezni a *Sebb*-cégnek, amely a múlt évi hangversenyek okozta súlyos anyagi vesztesége dacára módot nyújt nekünk arra, hogy ilyen nem mindig kínálkozó műélvezetben gyönyörköd-hessünk. S ha még arról teszünk említést, hogy a helyárok igen mérsékelték, bizvást remélhet

kárpótlást a közönség óriásilag megnyilvánuló érdeklődése által. A fényes hangverseny f. hó 14-én lesz a Kereskedelmi Csarnokban.

MULATSÁG.

Táncmulatság Berettyóújfaluban. A Berettyóújfalusi róm. kath. hitközség egyházi és iskolai célokra f. évi november hó 28-án, csütörtökön az »Oroszlán«-vendéglő termében hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez. A mulatságra most küldték szét a meghívókat. A hangverseny kezdete pontosan este 8 órakor lesz. Belépti jegy ára 2 kor., család-jegy 5 kor. A mulatság iránt nagy érdeklődés nyilvánul. Különösen vonzó a hangverseny programja, melyet a következőkben adunk:

Nyitány, zongorán előadja dr Habókay Béláné. »A herpályi csonkatorony«, fölölvassa dr Némethy Gyula, theol. tanár. »A kis alamuszi« és »A legkisebb primadonna«, éneklő Alexander Margitka, zongorán kíséri Alexander Lajosné. »A vén asszony meséje« melodráma, szavalja dr Kádár Jenőné, zongorán kíséri dr Habókay Béláné, hegedűn kíséri Szunyogh Barnabás. Költemények, írta és fölölvassa Szunyogh Barnabás. Részlet Mozart »Varázsfuvolyájából«, éneklő Lobermayer Gyula tanár, Zongorán kíséri ifj Fernbach János. Vig monolog, előadja ifj Fernbach János. Kuruc dalok, éneklő Lobermayer Gyula tanár tárogatón kíséri Czuczor Vince irg. r. szerz. »Kacagó kuplé«, előadja Alexander Margitka, zongorán kíséri Alexander Lajosné. Spanyol tánc, bemutatja ugyancsak Alexander Margitka.

NYILTTÉR.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni, hogy **ügyvédi irodámat** Színház-utca 4. sz. (dr Adorján-féle ház) I. emeletére helyeztem át Nagyvárad, 1908. nov. hó 8 Dr. Rezső Mór.

Kiadó.

Egy butorozott szoba kiadó Rákóczi-út 7. szám II-ik emeleten.

ERTESITÉS.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

rőfös és divatáru-cikkekben
— Kossuth-utca elején —

Pollák Zsigmond

divatáruházában van, hol a **talhalmozott nagy raktár** kissebbitése végett minden itt fel nem sorolható cikkek **meglepő olcsó árban** lesz árusítva. — Tisztelettel

POLLÁK ZSIGMOND

Pick Steiner S.

hegedűművész.

Koller Tóny

udvari operaénekesnő által,

**A Kereskedelmi Csarnok
disztermében f. hó 14-én
S Z O M B A T O N**

tartandó

hangverseny műsora:

- I. *Mozart A. V.*: 5. sz. Koncert. Hegedűn előadja: *Pick Steiner Soma*.
- II. *Rossini*: Rosini Aria a Sevillai borbély c. operából, előadja *Koller Tóny*, udvari operaénekesnő.
- III. *Zongorajáték. Goldschmied Richard*.
- IV. a) *Ambrosio*; Romancz. b) *Sarasate*: Tarantella, hegedűn előadja: *Pick Steiner Soma*.
- V. a) *Behm A*: Jean Renand ó francia b) *Strauss*: Reggel. c) *Hinrich*: Hercegnő. Előadja: *Koller Tóny*.
- VI. *Saint Saeux*: Rondó Capriccioso. Hegedűn előadja: *Pick Steiner Soma*.
- VII. a) *Massenet*: Gavotte: a) *Taubert*: Madár az erdőben. c) Van Eyken: Judith győzelmű dala. Előadja: *Koller Tóny*.
- VIII. *Vagner*: Alumbblatt. *Nachez*: Czigánytánc. Hegedűn előadja: *Pick Steiner Soma*. Zongorán kíséri: *Goldschmied Richard* ur.

Kezdeté este fél 9 órakor.

Jegyek: 5, 3 és 2 kor. előjegyezhetők **SEBŐ IMRE** könyv- és papírkereskedésében Rákóczi-ut,

REGÉNYCSARNOK.

A P É N Z.

Írta: C. V.

(Folytatás.)

42.

Lehel, kit a házi gazda a taképnél hagyott, kilépett az utcára s a virágoskert léckerítésébe előtt megállva, látta rektor uramat kedvenc székfűvel babrálni, — látta őt egész lelkevel rajtok csüngni, és szemléletükön gyönyörködni.

Csörögi még azt is észrevette, hogy a cserépekben nyiladozó székfűk egy magas polcon állanak, a kerti lak mellett miután a voltaképeni virágállványt az nap mázolták be zöld festékkel s az még azon nyirkos.

A leleményes eszmék véletlenül jönnek s Lehel agyában most ilyen eszme támadt; egy eszme, melynek rendkívüli hasznát veheti.

De, hogy e tervét végrehajthassa, be kelle várnia az éjjelt s mindennek fölött azt, — mig kortes ellenfele, Marci, — mély álomba szenderül.

Hogy az idő gyorsabban teljen, Csörögi fölkereste Marcit s karon öltve együtt sétálgattak mig beesteledett.

Marci egy kis udvarszobában lakott, mely-

nek ajtaját soha sem csukta be kulccsal, miután a vézna kis ember bátor létere, még az ördögtől sem félt.

Csörögi megvárta míg a torony-óra tizet üt, aztán óvatosan benyitott amaz udvarra, hol Marci lakott. Itt lábhegyen a szobaajtóig haladt, hason csuszva folytatta útját a küszöbön át, és — megtalálta a mit keresett, Marci csizmáját — ezt nesztelenül zsebre rakta; de neki még egyéb is kellett, tudniillik Marci somfabotja. Jó ideig kotorászott tehát még az ágy körül, kockáztatva, hogy ha a vézna kis ember fölébred, jól elpáholja.

Szerencséjére sikerült a botot is megtalálnia s két tárggyal nesztelenül kilépve az ajtón, egyenesen rektor uram háza felé sietett.

A talaj épen elég puha arra, hogy a nyomok meglátszhasanak rajta, főként ott hol agyagos tartalmu. Az előtte való napon permete-eső áztatta a földet s Török Lehel e körülményre alapította tervét, melynek kivitelén most fáradozott.

Rektor uram kis kertje léckerítéséhez érve, a kapu előtt megállt. Itt nehéz erőgyakorlatot kell végeznie, mely nem oly könnyű a miylennek képzelé. A szóbanforgó földadat ugyanis az, hogy állva csizmát cseréljen. Ezt is végrehajtotta s miután mind a két lábát Marci csizmájában érezte, saját bagariát zsebre téve, az agyagos kerti ösvényen haladt egész odáig, hol rektor uram székfűi teljes szinpompában diszlének; itt kirelhetlen kegyetlenséggel lecsipdeste valamennyi székfű virágát; aztán a kis kertben körül tekintve, egy követ keresett s ezt azon polc alá helyezé, melyen a virágcserepek állottak, a néhány perccel azelőtt még teljes pompában diszlő székfűvel.

Ezt végezve, nem feledkezett meg arról sem, hogy két lépésnyi távolságra innen, egy zöld színre mázolt s még azon nyirkos deszkaalkotmány áll; ennek egyik polcára odatámasztotta a somfabotot, ügyelve arra, hogy Marci botja végén a zöld polccal való érintkezésnek nyoma meglássék.

Miután mindezeket végezte, a somfabotot s a lecsipdesett székfűvel elhagyta e helyet s végig haladva az agyagos ösvényen, kilépett a kapun, gondja lévén arra is, hogy a léckaput maga után tárva ne hagyja, hanem csak akkora nyílást, a melyen át egy vézna kis ember süken ki- és beférhet.

Csörögi Török Lehel az utcára érve, állva ismét csizmát cserélt, aztán Marci szállására menve kollegája csizmáit, valamint somfabotját, úgy a mint onnan kilopta volt, ismét visszahelyezé.

Csörögi tudta, hogy rektor uram korán szokott kelni, azért reggel meg sem várva a tíz órai ebédet, hozzá sietett.

A rektor szobájában találta, egy ember állt előtte kikelve képéből, epés izgatottságában, haragos tekintettel; egy ember, kiben a jobb rész kihalt, kinek lelke bosszankodással van eltelve, teste epével s ki minden ízében remeg.

— Nos! rektor uram, mást gondol-e már s nekem adja-e szavazatát? kérdeze lehel.

— Épen jókor jött Amice! . . . alkalmasabb időt már nem is választhatott volna . . . legjobb kedvben vagyok, soha ilyen jó kedvem még nem volt s épen azon tanakodtam, miként ölhessem keblemre az egész emberi fajt — azt az undok viperát! azt a kártékony sáskát! azt a gonosz kigyót! . . .

— Mi történt?! . . . az ég nevére szóljon! ki élt vissza jószágával, ki bántotta?

— Bántottak, felelt a rektor az illetődésnek egy nemével, mely azonban csakhamar viharos nehezteléssé fajult, bántottak, csufot üzött velem az a lelketlen gazember, ki tegnap éjjel lecsipdeste valamennyi székfűimet, s egyet sem hagyott meg! . . .

— Hol van ez az ember fajba oltott sáska? hogy aljas lelkét eltápossam!!

— Hol van?! . . . kiált fül a rektor, csüggedten körüljárta tekintetét, hisz ha tudnám, hogy hol van ez a félig ember azontul sáska, oda adnám egész évi keresetemet, csak hogy körmeim közé kerithessem.

— Nem szükség erre egész évi keresete, miután egy kis fáradtsággal még nagyobb gáztetteknek is nyomára jöttek.

— Gondolja-e — vágott közbe mohón amaz.

— Vezessen a tett színhelyére, talán tájékozhatjuk magunkat.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, nov. 9.

Buza május	50 kilogrammonként	11.60
Buza okt. — — —	— — —	10.38
Rozs okt. — — —	— — —	8.96
Zab májusra — — —	— — —	—
Zab okt. — — —	— — —	7.04
Tengeri máj. 1908. — — —	— — —	6.85
Tengeri jul. — — —	— — —	6.69

Ertéktözsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, nov. 9.

Oszták hitelrészvény — — —	631.25
Magyar hitelrészvény — — —	748.—
Leszámitoló bank — — —	743.75
Rimamurányi — — —	561.50
Oszták-m. államvasuti részv. — — —	692.25
Közuti vasut — — —	552.—
Városi villamos vasut — — —	269.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1908. nov. 9.

Magyar arany járadék 4 száz. — — —	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz. — — —	93.25
Magyar koronajáradék — — —	82.75
Magyar földteherment. kötvény 4. sz. — — —	240.—
Horvát-szlavon földteherment. kötvény — — —	95.50
Magyar nyereséj sorsjegy kölcsön — — —	93.50
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölcsön — — —	94.50
Oszták járadék papírban — — —	186.—
Oszták járadék ezüstben — — —	145.—
Oszták járadék aranyban — — —	97.25
Oszták korona járadék — — —	99.—
1860. osztr. államsorsjegyek — — —	116.50
Oszták magyar bankrészvény — — —	197.50
Magyar hitelbank-részvény — — —	150.25
Oszták hitelbank-részvény — — —	730.—
Magyar hitelrészvény — — —	748.—
London vista — — — — —	631.50
Páris vista — — — — —	689.50
20 márkás arany — — — — —	23.51
20 frankos (Napoleonder) — — — — —	19.09
Német birodalmi márka — — — — —	117.62

A szerkesztésért felelős

Dr. VUCSKICS GYULA.

Uj üzlet! Uj üzlet!

Lukács Nándor butor-raktára

műasztalos-, kárpitos- és díszítő műhely Nagyvárad, Fő-utca 8. sz. Széchenyi szállodával szemben.

Állandó raktár: háló, ebédlő uri szoba és szalon berendezések, mindennemű modern stý szerint. Vas, réz és hajlított fa butorok rendkívül nagy választékban. 220

Pontos kiszolgálás. Olosó árak.

Kivánatra rajzok és költségvetések ingyen.

Házasulandók figyelmébe

Hant Frigyes

üveg- és porcellán kereskedése Nagyvárada,
Kossuth-utca, Mezey-ház.
Telefon szám: 474.

Bartos K. és Tsa

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut 2. Bazár-épület.
Kizárólagos harisnya és ernyőkülönlegességek. —
Állandó nagy raktár férfi-, női- és gyermek-har-
isnyákban s keztyűkben a legegyszerűbből a leg-
finomabbig, továbbá eső- és napernyők. — Foly-
tonos újdonságok! — Javítások gyorsan eszközöl-
enek. — Pontos kiszolgálás. — Szolid árak. —

Preis R.

Paplan, madrac, szalmazsákok, pap-
lanlepedő, párnahuzat toll állandóan
kapható az ágynemű raktárban
Kossuth-utca 12.

Menyasszonyi kelengyét készít
ugyszintén művészi kézimunkákat

Kronemer Testvérek

Nagyvárada, Bazár-épület
színházzal szemben.

Alapítottatott 1890.

Rosenzweig Róza

Párisi melfűző mütterme

Nagyvárada, — Telefon 632. — Rákóczi-ut 3.

Menyasszonyi kelengyét Vász-
nat és Fehérneműt csakis a

Strohmayer Pál

cégtől vegyünk!

Raktár: Nagyvárada, Szent László-tér 1. szám
a kishíd mellett.
Telefon 166. Telefon 166.

Klein Testvérek

angol vászon- és zseftek fraacia pouplin
és delin, Sveici himzet batiztok, Tüll és
esipke szöveteket feltűnő olcsó árban ár-
sítjuk el, bordűr Volin 27 kr. blus zsefir 25 kr.
Zöldfa-utca elején Hadsz féle helyiség.

Szekely Imre

elsőrangú úri- és női fehérnemű
tisztító intézete

Nagyvárada Színház-utca 4

Kovács József

katonai- és polgári cipész.
Ortophéd munkák.

Nagyvárada, Beöthy Ödön-utca 35.

6097—908.

Árverési hirdetményi kivonat.

A margittai kir. járásbíró, mint tkvi ható-
ság közhírré teszi, hogy az Ermelléki Takaré-
pénztár és társai végrehajtónak K. Gál László és
társai végrehajtást szenvedettel elleni 238 kor 9
fillér. 47 kor 12 fill. 192 kor. 97 fill. 300 kor.
80 kor. 96 kor. járuléka iránti végrehajtási ügyé-
ben a nagyváradi kir. törvényszék és a margittai
kir. járásbíró területén levő Szentlázár község
határában fekvő elsősorban a Szentlázári 115 sz.
betétben A I. 1—3 sor 43 2, 44 2, 45 2, hrsz. a
beltelekben fekvő 79 ó. i. sz. házból, udvarból,
kertből szántóból álló felerészben a Gál László
tulajdonát képező de az 1881 LX. t.-c. 156 §.
d. p. értelmében egészen elárverezendő jószágtestre
563 kor. másodsorban a szentlázári 140 sz. be-
tétben A III. sorsz. alatt felvett 1/5 részben Gál
Kis Mihály neje Papp Anna, Gál Kiss László és
Gál Virág tulajdonát képező, azonban az 1881
LX. t.-c. 156 §-a pontja értelmében egészen elár-
verezendő 96/9768 rész legelő járandóságra 120
korona.

Az ezennel megállapított kikiáltási árban
az árverés elrendeltetett és hogy a fenti ingatlanok
s legelőjárandságok az 1908. évi november hó

26 ik napján d. e. 10 órakor Szentlázár község-
bázanál megtartandó nyilvános árverésen a meg-
állapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az árverelni szándékozók tartoznak az ingat-
lanok kikiáltási árnak 10 százalékát készpénzben
vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött ke-
zeihez letenni, vagy a bánatpénznek a bíróságnál
történt előzetes letételét igazoló elismervényt a
kiküldöttnek átadni.

Margitta 1908 augusztus 31.

Hraball,
kir. járásbíró.

A kis-szántói

uradalom parcellázása
folytán úgy az egész
állatállomány, mint az
■ összes ■
gazdasági felszerelés
f. hó 18. és 19-én
önkéntes árverésen
■ fog eladatni ■

Hirdetések

felvételnek
a kiadóhivatalban.

FOGAK

3 korontól feljebb; csapfog 5 korona és 8 korona,
aranyfog 16, 18, és 20 korona. Vállal minden e szak-
mába vágó munkát olcsó árban és jótállással

Fogtechnikai laboratorium. Berdach Jenő, fogtechnikus. Rkóczi-ut 22. sz.

Tartós fűtésre legalkalmasabb és legjutányosabb tüzelő- anyag a COAKS.

Meidinger és egyéb töltőkályhák fűtésére legjobb a

G Á Z - C O A K S

mert a súlyosabb és ezáltal drágább mile coaks (Meiler Coaks) sokkal
nehezebben gyul meg.

A Coaks ára jelenleg 5 kor. 20 fill. métermázsánként.

Ha 250 kilós részletekben rendeltetik meg a coaks, akkor azt a
város belterületén métermázsánként 40 fill. fuvardíjért házhoz szállítjuk
és beraktározzuk. — Gázfogyasztóinknak azon kedvezményt nyújtjuk,
hogy őket a téli saison alatt minden körülmények között ellátjuk coakssal.

Továbbá felhívjuk a t. közönség figyelmét a hosszas kísérletezés után teljesen
bevált lefele égő gázizzólámpára (Invert-égők). Ezek 90 liter gáz-
fogyasztás mellett 100-120 H. gyertyafényt adnak, tehát óránként nem egészen
3 fillérbe kerülnek. A legjobb invertégő üvegneművel felszerelve kilenc koro-
nába kerül. Gázkandallók, gázfűdőkályhák, gázvasalók, főzők és
kávépörkölők nálunk beszerezhetők.

Nagyvárada, 1908. október.

Nagyváradi légszeszgyár.

Szives tudomásul hozzuk, hogy Nagyváradon, Rákóczi ut 5. szám alatt fiókraktárt létesítettünk, hol papir-nemügyárunk összes termékeit raktáron tartjuk. Gyártmányainkon kívül nagy raktárt tartunk papir-, író-, rajz- és festő-szerekből, hogy ama helyzetben lehessünk, hogy mindennemű követelménynek a lehető legjobban meg tudjunk felelni. Jóindulatu támogatást kérve vagyunk

Kitünő tisztelettel

Fiókraktár:

Nagyvárad, Rákóczi-
ut 5. sz.

Rigler József Ede

Papirnemügyár Részvény-Társaság,
BUDAPESTEN.

➔ Megérkeztek az összes őszi és téli ujdonságok ➔

Ifj. Kohn Sámuel Bémer-téri nagy áruházába,

minden cikkben, őszi és téli modell-felöltők, angol és skót kosztüm-szövetek, blouse-selymek, szörme-collior blouseok és szoknyák igen nagy választékban és rendkívül jutányos árban árusítatnak.

== A lelegegánsabb és legjobb kivitelű ==

angol kosztümök, francia ruhák, őszi és téli

peluche és szörme felöltők, ez évben ismét megnagyobbított saját mütermeimben szintén rendkívül jutányos árban vállaltatnak el. Müvezető főszabász: BÖHM. J. ur, az ARVAY JÁNOS és TSA budapesti cs. és kir. udvari szállító cég volt főszabásza.

Ifj. Kohn Sámuel Bémer-tér.